

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119200335
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119200335.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny W., F., dieťa rodičov - matka: G.. Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.. XX, a otec: B.. C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, F., zastúpený: Advokátska kancelária Krahulec, s.r.o., Hlavná 25, Trnava, o návrhu matky na zmenu úpravy styku a zmenu výchovného opatrenia a o návrhu otca na uloženie informačnej povinnosti matke, takto

r o z h o d o l :

I. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletým G. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým:

- každý nepárny kalendárny týždeň vo štvrtok od 15.30 hodiny do 18.00 hodiny,
- každý párny kalendárny týždeň v sobotu od 14.00 hodiny do 18.00 hodiny a v nedeľu od 14.00 hodiny do 18.00 hodiny,
ktorý styk sa bude realizovať aj počas sviatkov a školských prázdnin.

Styk otca s maloletým sa bude realizovať mimo miesta bydliska matky v mieste a spôsobom podľa otcovho určenia, pričom matka nie je oprávnená byť pri styku otca s maloletým prítomná. Otec je povinný oznámiť matke miesto realizácie styku SMS správou aspoň 24 hodín pred začiatkom styku. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne psychicky a fyzicky pripraviť a odovzdať otcovi v stanovený čas v mieste realizácie styku podľa určenia otca. Pri odovzdaní maloletého otcovi je matka povinná vyzvať maloletého, aby bez obáv absolvoval stretnutie s otcom a ubezpečiť ho, že po stretnutí s otcom sa po maloletého vráti. Otec je povinný dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku odovzdať maloletého matke v mieste realizácie styku. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť si navzájom túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku.

II. Matka je p o v i n n á informovať otca e-mailom začiatkom každého kalendárneho mesiaca o zdravotnom stave maloletého, jeho školských výsledkoch a mimoškolských aktivitách, o nakladaní s jeho majetkom, o osobitných potrebách maloletého, ako aj o ďalších podstatných veciach týkajúcich sa maloletého, a to za predchádzajúci kalendárny mesiac a bezodkladne o mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletého.

III. Súd u k l a d á matke, otcovi a maloletému G. výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 30 konzultácií so psychológom v TENENET o.z., Lichnerova 41, Senec, z toho matka a maloletý v intervale jedenkrát za týždeň a otec v intervaloch podľa určenia psychológa, a to za účelom obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým, zlepšenia rešpektovania otca v roli rodiča maloletého zo strany matky, zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/79/2013-740 zo dňa 06.07.2018 v časti úpravy styku otca s maloletým a v časti výchovného opatrenia.

V. Zrušuje sa neodkladné opatrenie nariadené vo výroku II. uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 11P/2/2019-193 zo dňa 24.04.2019.

VI. Matka, otec a procesný opatrovník n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

VII. O náhrade trov konania štátu b u d e rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 14.01.2019 domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletým v zmysle jeho zúženia na každú nepárnu sobotu a každú párnú nedeľu od 14.00 hod. do 17.00 hod. za jej prítomnosti a zároveň sa domáhala zmeny výchovného opatrenia v zmysle zmeny zariadenia, v ktorom sa maloletý a rodičia podrobia sociálno-psychologickému poradenstvu ohľadom styku otca s maloletým, čím by došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 20P/79/2013-740 zo dňa 06.08.2018.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že uvedeným rozsudkom bola schválená dohoda rodičov v časti úpravy styku otca s maloletým a rodičia a maloletý sa mali podrobiť sociálno-psychologickému poradenstvu v združení TENENET, o.z., Lichnerova 41, Senec. Matka uviedla, že odvolania proti rozsudku sa vzdala z dôvodu psychického nátlaku zo strany otca maloletého, ktorý sa jej opakovane vyhrážal, že ak sa nevzdá odvolania, tak zariadi, že jej syna odoberú. V strachu o syna, aj napriek vnútornému nesúhlasu s otcom navrhovaným stykom, sa vzdala odvolania proti rozsudku. Od právoplatnosti rozsudku sa snaží maloletého na styk s otcom pripraviť, riadne prichádza so synom na miesto styku určené otcom aj napriek tomu, že často je to pre ňu finančne aj časovo náročné. Bohužiaľ stretnutia maloletého s otcom sú čím ďalej tým viac problematické, otec si nevie nájsť cestu k synovi. Takmer na každom stretnutí sa maloletému, ak neplní jeho príkazy, vyhráža policajtami, sudkyňou, väzením, detským domovom. Namiesto vlúdneho prístupu, citlivej komunikácie a vysvetľovania otec volí vyhrážky, krik, berie maloletému darčeky, ktoré mu v minulosti daroval. Maloletý sa otca bojí, odmieta sa s otcom stretávať, tvrdí, že otec ho nemá rád, vníma ho ako nepriateľa. Otec maloletého chodí na styk v zlej nálade, vulgárne matke v prítomnosti maloletého nadáva. Často odchádza skôr zo stretnutí, v prípade choroby syna odmieta náhradné termíny. Niekoľkokrát na stretnutie so synom bez oznámenia neprišiel. Maloletý pred aj po stretnutí s otcom trpí bolesťami brucha, hlavy, v noci sa budí. Matka ďalej uviedla, že sa pravidelne zúčastňuje sedení v TENENET, o.z. za účelom sociálno - psychologického poradenstva. Doterajší výsledok sedení v žiadnom prípade nezlepšil vzťah medzi otcom a maloletým, ani medzi ňou a otcom, skôr naopak. Počas sedení psychologička ako aj otec sústavne zvyšovali na maloletého hlas, hovorili mu, že nepočúva a bude umiestnený do detského domova. Maloletý v strese jedenkrát zo sedenia utiekol s plačom na schody, sťažoval si na bolesti brucha. Dňa 07.12.2018 upozornila TENENET, o.z. na neprofesionálny prístup psychologičky a požiadala o zmenu psychológa. Maloletý je v škole slušný a vzorom v správaní pre ostatných spolužiakov. Dňa 14.12.2018 s maloletým navštívila psychiatrickú ambulanciu Národného ústavu detských chorôb, kde sa maloletý opäť vyjadril, že nechce byť s otcom, pretože nemá cit. Psychiatrickú ambulanciu so synom navštívila po 2 rokoch, kedy mal tiež problémy stretávať sa a vôbec otca akceptovať. Prikladá čestné prehlásenia, ktoré potvrdzujú, že je vzornou matkou a maloletému sa venuje. Keďže od poslednej úpravy styku sa vzťahy medzi otcom a maloletým výrazne zhoršili, maloletý sa otca bojí, má problém byť v prítomnosti otca aj za účasti matky, matka navrhuje zmenu úpravy styku v súlade so závermi Znaleckého posudku č. 33/2017/EZD zo dňa 31.12.2017. Matka je presvedčená, že styk otca s maloletým bez prítomnosti matky by bol pre maloletého traumatizujúci a negatívne by vplýval na psychický ako aj fyzický stav maloletého.

3. Otec sa k návrhu matky vyjadril v tom zmysle, že s maloletým by sa mal stretávať už bez prítomnosti matky, táto však už dávno pred 07.02.2019 marila stretnutia a nepodrobila sa sociálno-psychologickému poradenstvu. Už počas súdneho konania 20P/79/2013 otec upozorňoval, že matka bráni stretávaniu upravenému predbežným opatrením a namiesto toho, aby pripravila syna na stretnutie, čoraz častejšie navádzala syna na negatívne prejavy správania voči otcovi; otec bol nútený podať návrh na výkon rozhodnutia (sp.zn. 14Em/1/2018). Ani po vydaní rozsudku sa ale stav stretávania otca so synom nezlepšil, matka nepripravovala syna na stretnutie a ich stretávanie sa snažila mariť; otec preto

podal návrh na výkon rozhodnutia, ktorý je vedený so sp.zn. 13Em/1/2018. Otec ďalej uviedol, že matka klame o tom, že by na ňu vyvíjal nátlak, aby sa vzdala odvolania proti rozsudku, keď je zrejmé, že ani jedna zo strán pred pojednávaním ani nevedela, že príde k dohode a otec ani nemal kedy sa s matkou o možnosti vzdania sa odvolania rozprávať a okrem toho rodičia nie sú oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie. Od novembra 2018 sa stretnutia otca so synom pre odpor matky voči stretnutiam na iných miestach konali len v mieste jej aktuálneho pobytu, v dome jej rodičov v R. v izbe o rozmeroch cca 2 x 4 metre. Otec navrhuje stretnutia tak, aby čo najmenej zasahovali do školskej prípravy syna a čo najviac rozvíjali záujmy a potreby maloletého syna a riadne ju informuje o svojej predstave trávenia času pred každým stretnutím. Otec odmieta zmenu zariadenia, kde sa majú podrobiť sociálno-psychologickému poradenstvu. Pokiaľ psychológ či i len naznačil možné pochybenie zo strany matky, matka obvinila psychológa zo zaujatosti a odmietla ďalšiu spoluprácu, čím znemožnila zlepšenie komunikácie a odbúranie jej hyperprotektívnej výchovy. Matka namiesto toho, aby plnila odporúčania znalca, využila čas od vydania rozsudku do uplynutia 6 mesačnej lehoty (po ktorej sa majú stretnutia s otcom konať bez prítomnosti matky) na to, aby marila stretnutia otca so synom, prehlbovala závislosť syna na nej samej, jedinej, aby podnecovala negatívne postoje syna voči otcovi. Matka aktívne na stretnutiach otca so synom iniciuje konflikty, či už svoje s otcom alebo synove s otcom, v ktorých syna slovne alebo gestami, mimikou, podnecuje syna k negatívnym prejavom voči otcovi a k tomu aby syn otca odmietal. Matka už v minulosti svojim správaním marila sociálno-psychologické poradenstvo, ktorému sa podrobili rodičia a maloletý na ÚPSVaR u p. H., Dr. R. a Dr. H.. Vždy jej niekto alebo niečo nevyhovovalo a hľadala dôvody ako poradenstvo mariť. Matka nie je ochotná akceptovať úlohu otca pri výchove maloletého a upiera maloletému právo na riadne, plnohodnotné stretávanie s otcom a na jeho výchovné pôsobenie. Otec má za to, že správanie matky je za hranicou jej spôsobilosti zabezpečiť riadny rozvoj maloletého. Žiadal návrh matky zamietnuť.

4. Otec v priebehu konania podaním zo dňa 17.01.2020 navrhol uložiť matke povinnosť informovať ho e-mailom pravidelne vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca o zdravotnom stave maloletého, jeho študijných výsledkoch, mimoškolských aktivitách, o mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého a vopred o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností v zmysle § 35 ZR o potrebe rozhodnutia v konkrétnej podstatnej veci. Uvedené odôvodnil tým, že matka nie je ochotná informovať ho o maloletom a na otázky otca počas stretnutí s maloletým nereaguje.

5. Matka sa k návrhu otca vyjadrila na pojednávaní tak, že si informačnú povinnosť plní, a to prostredníctvom e-mailov a SMS, pričom informuje otca o zdravotnom stave maloletého a o výsledkoch v škole, a to cca každý týždeň, k čomu sa zaviazala predložiť súdu e-mail a SMS správy.

6. Procesný opatrovník sa vo veci vyjadril, že čo sa týka úpravy styku, odporúčajú súdu, aby rozhodol v zmysle vyjadrení a odporúčaní znalca. Čo sa týka návrhu otca na uloženie informačnej povinnosti matke, toto ponechávajú na rozhodnutie súdu, keď ani jeden z rodičov nie je pozbavený práv o informovaní dieťaťa, s tým, že otec sa môže informovať aj v škole. Čo sa týka výchovného opatrenia, majú za to, že výchovné opatrenie bude lepšie, ak bude prebiehať v TENENET-e, pretože má viac psychológov, ktorí sú školení na takéto situácie, prebieha to v Trnave, majú aj viac príležitostí si prispôbiť čas, prizvať si ďalšieho psychológa, vedia poskytnúť priestor aj do budúcnosti, s tým, že otec spolupracuje, matka nespupracuje. Odporúčajú, aby naďalej boli rodičia zaviazaní spolupracovať s organizáciou TENENET, zároveň aby matka bola zaviazaná povinnosťou spolupracovať 1x týždenne v rozsahu 30 sedení.

7. Matka ako dôkazy predložila rozsudok OS Trnava č.k. 20P/79/2013-740 zo dňa 06.07.2018, Žiadosť o pomoc zo dňa 21.09.2018, Žiadosť o zmenu psychológa zo dňa 07.12.2018, Posudok zo ZŠ zo dňa 05.10.2018, Lekársky nález zo dňa 06.11.2018, lekársku správu zo dňa 14.12.2018, Čestné vyhlásenia zo dňa 01.10.2018, list maloletého, kópiu z pracovného zošita, e-mail zo dňa 24.11.2018, Lekársky nález zo dňa 26.12.2018, Potvrdenie o dočasnej PN zo dňa 05.12.2018, SMS-komunikáciu č.l. 57-59, Lekársky nález zo dňa 29.11.2018, Čestné prehlásenie zo dňa 06.03.2019, Posudok zo dňa 07.03.2019, Posudok zo dňa 11.03.2019, list zo dňa 01.04.2019, Lekársky nález zo dňa 15.03.2019, Prehlásenie zo dňa 26.04.2019, SMS komunikáciu č.l. 227, Lekársky nález zo dňa 06.05.2019, Potvrdenie o oznámení zo dňa 04.05.2019, Záznam o podaní oznámenia zo dňa 04.05.2019, SMS komunikáciu č.l. 260-261, e-maily zo dňa 11.05.2019 a 17.05.2019, Lekársky nález zo dňa 06.06.2019, Záznam o trestnom oznámení zo dňa 16.10.2019, Zápisnicu o výsluchu osoby zo dňa 18.10.2019, Lekársky nález zo dňa 10.10.2019, Lekársky nález zo dňa 16.10.2019, Záznam pohovoru s rodičmi zo dňa 04.11.2019, žiadosť zo dňa 05.12.2019, Lekársku správu zo dňa 22.06.2019, SMS komunikáciu č.l.

503, Správu zo psychologického poradenstva zo dňa 10.12.2019, Lekársky nález zo dňa 14.12.2019, Žiadosť o ošetrovné zo dňa 06.02.2020, Potvrdenie o OČR zo dňa 21.02.2020, lekársku správu zo dňa 25.02.2020, Správu zo psychologického poradenstva zo dňa 26.02.2020, e-maily zo dňa 25.01.2020 a 20.02.2020, SMS komunikáciu č.l. 561-563, Lekársky nález zo dňa 20.02.2020. Matka tiež navrhla vypočuť maloletého.

8. Otec ako dôkazy predložil SMS komunikáciu č.l. 126 a č.l. 296, Históriu hovorov, Záznam z pohovoru s rodičmi zo dňa 30.05.2019, Potvrdenie o oznámení zo dňa 09.10.2019, záznamy zo stretnutí č.l. 529-532, e-mail zo dňa 10.01.2020, SMS komunikáciu rub č.l. 570, ďalej navrhol vykonať znalecké dokazovanie a dokazovanie výsluchom znalkyne, D.. L. a D.. L. z F. o.z. a G.. Y. z H. o.z..

9. Procesný opatrovník ako dôkazy predložil Správu o spolupráci s rodinou zo dňa 21.12.2018 a zo dňa 02.10.2018, Správu pre ÚPSVaR zo dňa 08.04.2020.

10. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi, ako aj výtlačkami z internetových stránok z H. a M., e-mailom Linky detskej istoty n.o. zo dňa 27.03.2019, e-mailom Centra pre rast osobnosti o.z. zo dňa 09.04.2019, Vyhodnotením odborného poradenstva zo dňa 02.05.2019, Správami o spolupráci s rodinou za mesiace september-december 2018 a január-apríl 2019, Vyjadrením k žiadosti o zmenu psychológa zo dňa 17.12.2018, Predbežnou správou zo dňa 24.05.2019, Správou o realizácii a výsledkoch neodkladného opatrenia zo dňa 24.06.2019, Správou o priebehu a výsledkoch výchovného opatrenia zo dňa 30.12.2019, listom zo dňa 05.12.2019, Správou o spolupráci zo dňa 08.07.2019, Správami o spolupráci s klientom za mesiace jún-december 2019, tiež obsahom pripojených spisov sp.zn. 20P/79/2013 (ZP č. 19/2014 znalca D.. K. R., ZP č. 33/2017 znalkyne D.. L. T.), sp.zn. 14Em/1/2018 (návrh, uznesenie č.l. 23, sťažnosť č.l. 26), sp.zn. 13Em/1/2018 (návrh, zápisnica zo dňa 02.12.2019), ako aj výsluchom matky, otca, maloletého a znalkyne.

11. Na poslednom pojednávaní súd pojednával v neprítomnosti matky, ktorá bola o termíne pojednávania upovedomená bývalou právnu zástupkyňou (viď. oznámenie na č.l. 585), o čom svedčí aj ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní (na č.l. 593). Matka sa na pojednávanie nedostavila, pričom dňa 19.05.2020 bolo súdu doručené ospravedlnenie jej neúčasti na pojednávaní z dôvodu ošetrovania maloletého, ktoré ospravedlnenie bolo podpísané otcom matky; priložená bola žiadosť o ošetrovné, pričom o odročenie pojednávania žiadané nebolo. Súd dodáva, že ak by aj matka o odročenie pojednávania žiadala, nebolo by možné jej vyhovieť, keďže zo Žiadosti o ošetrovné zo dňa 10.03.2020 je zrejmé, že ide o OČR z dôvodu uzavretia školy pre karanténne opatrenia, pričom nič nebránilo tomu, aby starostlivosť o maloletého zabezpečili starí rodičia (napr. otec matky, ktorý je podľa vyjadrenia matky pri znaleckom vyšetrení (str. 7 ZP) na dôchodku), v domácnosti ktorých sa matka s maloletým prechodne zdržiavajú, a ktorí jej so starostlivosťou o maloletého pomáhajú (viď. vyjadrenie PZ matky na pojednávaní dňa 12.03.2019 na rube č.l. 93). Nešlo by teda o vážny dôvod na odročenie pojednávania. Z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav:

12. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 20P/79/2013 vyplýva, že rozsudkom č.k. 20P/79/2013-740 zo dňa 06.07.2018, právoplatným dňa 07.08.2018, bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok; otec sa zaviazal platiť na maloletého výživné vo výške 130,- eur mesačne; styk otca s maloletým bol odstupňovaný tak, že počnúc právoplatnosťou rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú stredu po skončení školy alebo od 15:30 hod. do 19:00 hod. za prítomnosti matky a každú páru sobotu a každú páru nedeľu od 14:00 hod. do 19:00 hod. za prítomnosti matky na mieste podľa predstáv otca, ďalej uplynutím 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každú stredu po skončení školy alebo od 15:30 hod., k tomu je otec oprávnený vyzdvihnúť maloletého zo školy a odovzdať ho matke v mieste bydliska do 19:00 hod. a každú páru sobotu od 14:00 hod. do 19:00 hod. a každú páru nedeľu od 9:00 hod. do 19:00 hod., ďalej uplynutím 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s maloletým počas letných prázdnin od 01.07. do 08.07. a od 01.08. do 14.08., pričom otec je s maloletým oprávnený vycestovať na dovolenku aj do zahraničia a počas vianočných sviatkov v párnom roku od 23.12. od 19:00 hod. do 26.12. do 19:00 hod. a v nepárnom roku od 26.12. od 19:00 hod. do 29.12. do 19:00 hod.. Zároveň boli rodičia a maloletý zaviazaní ohľadom styku otca s maloletým podrobiť sa sociálno-psychologickému poradenstvu v združení TENENET, o.z., Lichnerova 41, Senec.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 24 ods. 5 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

16. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. Podľa § 25 ods. 4 ZR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

18. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

22. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. (2)

23. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

24. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25. Podľa § 40 CMP, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

26. Predmetom konania bol návrh matky na zmenu úpravu styku otca s maloletým a na zmenu výchovného opatrenia, ako aj návrh otca na uloženie informačnej povinnosti matke.

27. Rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností prichádza do úvahy v prípade, ak medzi rodičmi nedôjde k dohode, pričom súd pri rozhodovaní prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa a berie do úvahy kritériá ako sú citové väzby maloletého dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a pod. a dbá, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi. Právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom jedným z prostriedkov na zabezpečenie aspoň čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa, je osobný styk rodiča s dieťaťom. Súd pri rozhodovaní o rozsahu styku zvažuje okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa (jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim), ako aj okolnosti na strane rodičov (ich vzájomný vzťah, časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne).

28. V čase podania návrhu matky bolo preukázané, že styk otca s maloletým upravený na obdobie po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, t.j. v neprítomnosti matky, sa plnohodnotne nerealizuje a styk, ak prebiehal, tak prebiehal za prítomnosti matky. Zároveň sa však styk nerealizoval riadne ani za prítomnosti matky, pretože medzi otcom a matkou dochádzalo (a aj dochádza) pri realizácii styku k nezhodám, pričom každý z nich opisuje priebeh styku odlišne a navzájom sa obviňujú z kontraproduktívneho správania sa pri styku.

29. V priebehu konania súd neodkladným opatrením (č.l. 193) upravil stretávanie otca s maloletým za prítomnosti psychológa H., aby tak bola pri styku prítomná tretia osoba, ktorá z hľadiska svojej odbornosti mala zabezpečiť, že maloletý zostane v otcovej prítomnosti, v ktorej v tom čase maloletý zotrval len v prítomnosti matky, ktorej prítomnosť pri styku však bola kontraproduktívna. Asistovaný styk sa však neosvedčil, a to z dôvodov na strane matky, a súd ho preto uznesením (č.l. 356) zrušil. Súd pritom poukazuje na Správu o realizácii a výsledkoch neodkladného opatrenia zo dňa 24.06.2019 (č.l. 336), podľa ktorej daný stav možno označiť za emocionálne zneužívanie dieťaťa a odopieranie otcovských práv otcovi, pričom sa odporúča intenzívna individuálna psychoterapeutická práca s matkou zameraná na uvedomenie si dopadov tejto situácie na dieťa a taktiež je potrebná diagnostická a následná individuálna psychoterapeutická intenzívna práca s dieťaťom bez prítomnosti matky.

30. Matka v priebehu konania tvrdila, že maloletý stále trpí separačnou úzkosťou, a preto sa nemôže stretávať s otcom v jej neprítomnosti, ale jej prítomnosť pri styku je nevyhnutná. Keďže pretrvávajúce prejavov separačnej úzkosti maloletého vyplývalo zo Znaleckého posudku č. 33/2017 EZD (č.l. 174), vypracovaného znalkyňou D. v konaní sp.zn. 20P/79/2013, až do vypracovania Znaleckého posudku č. 02/2019 (č.l. 408), vypracovaného znalkyňou D.. Q. G., D.. v tomto konaní považoval súd separačnú úzkosť u maloletého za osvedčenú. Z aktuálneho znaleckého posudku mal súd však za jednoznačne preukázané, že maloletý separačnou úzkosťou už netrpí, keď zo znaleckého posudku vyplýva, že maloletý je sociálne prispôsobivý; dokáže primerane fungovať v sociálnych vzťahoch a neprežíva strach z odlúčenia od matky; symptómy separačnej úzkosti neboli zistené, maloletý je schopný pracovať, komunikovať a venovať sa rôznym aktivitám i bez prítomnosti matky, uvedené nenapĺňa kritérium klinickej diagnózy separačná úzkosť (body 1., 6., 15. záverov ZP). Závery tohto znaleckého posudku matka žiadnym spôsobom nespochybnila. Znalkyňa aj pri výsluchu na pojednávaní potvrdila, že maloletý separačnou úzkosťou netrpí.

31. Znalkyňa v znaleckom posudku k odporúčaniam ohľadom rozsahu a spôsobu úpravy styku uviedla (bod 12. záverov ZP), že z dlhodobého hľadiska je v záujme maloletého úprava styku s otcom bez prítomnosti matky, v súčasnosti z dôvodu rešpektovania najmä psychického stavu maloletého za prítomnosti matky, ktorá však ponechá celý časový priestor pre realizáciu otca a podporí otca v aktivitách, v činnostiach, ktoré bude chcieť otec s maloletým realizovať. Stretnutia je pritom potrebné realizovať výlučne mimo rodinného prostredia maloletého. Ako vhodnú frekvenciu styku znalkyňa uviedla každú druhú sobotu od 14.00 do 18.00 hod. a v nedeľu od 14.00 do 16.00 hod., pričom tento kratší čas by mohol byť venovaný výhradne aktivitám medzi maloletým a otcom, pričom matka by nemusela byť prítomná,

ale bola by na blízku. Zároveň uviedla, že vyzdvihovanie maloletého v škole v stredu nie je vzhľadom k traumatickým zážitkom žiadúce.

32. Na otázky znalkyňa na pojednávaní doplnila, že dosiahnuteľnosť matky pri stretnutí považuje za potrebu matky, nie maloletého, ktorý zostane s otcom, ak bude musieť, a to na základe toho, že matka to dostane príkazom. Tiež uviedla, že matka musí maloletého na stretnutie pripraviť, nemôže to byť spôsobom, že „ja ťa čakám tu za dverami“. Matka nemá sedieť na lavičke a maloletý sa hrá nablízku s otcom, ale priestor by mal byť pre maloletého a otca tak, aby to matka nenarúšala. Prítomnosť matky by mala byť len v tom zmysle, že matka príde, keby sa niečo stalo, že nepríde za hodinu. Matka by bola v takej vzdialenosti, že ak by vznikol nejaký problém, môže prísť na pomoc, že by sa s maloletým dohodla, že ona bude tam a tam, keby niečo, volaj. Maloletý by nemal matku vnímať, pretože zo psychologického hľadiska je to, ako keby mohol otec maloletému ublížiť, keď potrebuje mať nablízku záchranu. Znalkyňa volila minimálny rozsah stretnutí na základe toho, že matka robí obštrukcie. Chcela ísť na istotu, že to budú stretnutia, ktoré budú minimálne, ktoré matka nebude bojkotovať. Znalkyňa tiež uviedla, že keďže matka nedodržiava ani minimum, možno by bolo lepšie upraviť styk viac, aby sa z neho aspoň niečo realizovalo a pokiaľ by sa to nastavilo, že otec s maloletým strávi čas, mohlo by to byť aj v priebehu pracovného týždňa, nevylučuje ani takúto úpravu. Za vhodné považuje, aby matka bola povinná maloletého ubezpečiť, že sa po styku vráti, ktoré ubezpečenie by malo udiť za prítomnosti otca

33. Z vyššie uvedeného vyplýva, že znalkyňa prítomnosť matky (v pravom slova zmysle) pri styku otca s maloletým považuje za nevhodnú, a to najmä z dôvodu, že by tak u maloletého bol vyvolávaný pocit, že by mu pri otcovi malo hroziť nejaké nebezpečenstvo a matka je tá, ktorá ho zachráni, čo však nezodpovedá skutočnosti. So záverom znalkyne sa súd stotožňuje, pričom zároveň považuje prítomnosť matky pri styku za nevhodnú aj z toho dôvodu, že medzi matkou a otcom dochádza pri realizácii styku k nezhodám, ktoré negatívne vplyvajú na vzťah maloletého k otcovi. Maloletý je fixovaný na matku (ktorú fixáciu matka podporuje), a preto akýkoľvek konflikt medzi rodičmi, ku ktorému pri styku dôjde (hoci by aj bol otec v práve) pripisuje maloletý na ťarchu otcovi, čím si len upevňuje negatívny obraz o otcovi podsúvaný mu matkou. Je preto potrebné eliminovať situácie, pri ktorých by mohlo dochádzať ku konfliktom medzi rodičmi, na minimum. Zároveň, podľa znaleckého posudku matka komunikuje s otcom spôsobom, ktorý prispieva k vytváraniu negatívneho obrazu otca u maloletého.

34. Z vyššie uvedených dôvodov mal súd za to, že prítomnosť matky pri styku nie je v najlepšom záujme maloletého, keďže je len želaním a potrebou matky, nie však maloletého, ktorý už vo veku 10 rokov separačnou úzkosťou netrpí, nemá strach z odlúčenia od matky (čo nakoniec vyplýva aj zo skutočnosti, že bez problémov navštevuje školu) a je schopný stráviť vymedzený čas aktivitou s otcom. Súd najprv poukazuje na skutočnosť, že matka v rodičovskej dohode v predchádzajúcom konaní so stykom v jej neprítomnosti súhlasila, a to od februára 2019, a teda si bola vedomá (poznajúc maloletého, pričom žiadne podstatné okolnosti sa odvtedy nezmenili), že takéto nastavenie stretávania je realizovateľné. Tvrdenie matky, že bola donútená k vzdaniu sa odvolania proti skoršiemu rozsudku z dôvodu psychického nátlaku zo strany otca maloletého, je vyslovene účelové, pretože proti výroku, ktorým bola rodičovská dohoda schválená, neboli rodičia oprávnení podať odvolanie zo zákona (§ 122 CMP). Najmä však, možnosť realizácie styku bez prítomnosti matky bola preukázaná aj v priebehu tohto konania, keď zo záznamov rodičov o priebehu styku (č.l. 529 a 544; č.l. 532 a 542) vyplýva, že maloletý dokázal zostať v prítomnosti otca aj bez matky, ak ho k tomu matka vyzvala, keď napr. dňa 04.12.2019 hrali bez matky PlayStation, dňa 22.01.2020 boli bez matky v obchode.

35. Vzhľadom na uvedené závery mal súd za to, že stretávanie otca s maloletým bez prítomnosti matky je v najlepšom záujme maloletého, keď bolo preukázané, že maloletý netrpí separačnou úzkosťou, pričom otec dokáže pre maloletého pripraviť atraktívny program, počas ktorého maloletý dokáže zostať v prítomnosti otca aj bez matky. Otec s maloletým tak budú mať vytvorený priestor na vlastné aktivity, do ktorých nebude mať matka možnosť zasahovať a ovplyvňovať tak vnímanie otca zo strany maloletého, ale naopak maloletý si bude môcť na základe pozitívnych zážitkov s otcom vytvoriť o ňom svoj vlastný obraz.

36. Matke súd uložil povinnosť maloletého na styk s otcom riadne psychicky a fyzicky pripraviť, ktorá príprava zahŕňa nielen prípravu materiálnu (prichystanie všetkých potrebných vecí podľa miesta realizácie styku oznámeného otcom), ale najmä prípravu psychickú (aby bol maloletý dostatočne motivovaný stráviť s otcom určený čas styku, čo predpokladá, že matka sa o nadchádzajúcom stretnutí

maloletého s otcom bude vyjadrovať výlučne pozitívne a motivujúco). Okrem toho súd uložil matke výslovnú povinnosť, aby pri odovzdaní maloletého otcovi vyzvala maloletého, aby bez obáv absolvoval stretnutie s otcom a ubezpečila ho, že po stretnutí s otcom sa po maloletého vráti. Uvedeným matka maloletého uistí, že čas, ktorý maloletý s otcom strávi je ohraničený a po jeho skončení po neho príde. Nič nebráni matke urobiť si počas stretnutia otca s maloletým vlastný program v určitom rozumnom dosahu od miesta styku (nie však na dohľad), v prípade, že by maloletý mal vo výnimočnom prípade potrebu matku kontaktovať (nie však matka maloletého). Za týmto účelom môže mať maloletý u seba mobilný telefón. Súd dodáva, že je povinnosťou matky, ktorá má maloletého v starostlivosti a má možnosť na neho výchovne pôsobiť, zabezpečiť, aby sa stretnutie maloletého s otcom realizovalo, keď aj podľa vyjadrenia znalkyne na pojednávaní, v prípade, že matka maloletého požiada, aby s otcom zostal, maloletý s otcom zostane.

37. Hoci je obvyklé, že rodič si maloleté dieťa vyzdvihuje v mieste bydliska rodiča, ktorý má maloleté dieťa v starostlivosti, individuálne okolnosti prípadu vyžadujú, aby matka odovzdala maloletého otcovi v stanovený čas v mieste realizácie styku podľa určenia otca. Súd poukazuje na záver znalkyne, že je nevhodné, aby sa otec s maloletým stretával v matkinom byte, pretože otec psychoteritoriálne nemá v byte žiadne miesto, čo mu tiež neprispieva k utváraniu vzťahu s maloletým. Stretávanie otca s maloletým vrátane začiatku styku určil súd mimo miesta bydliska matky, a síce v mieste podľa otcovho určenia, keďže zatiaľ je otec odkázaný na to, aby prítomnosť maloletého na stretnutí zabezpečila matka, pretože maloletý by zatiaľ na miesto realizácie styku s otcom sám nešiel. Otec je pritom povinný oznámiť matke miesto realizácie styku SMS správou aspoň 24 hodín pred začiatkom styku, keď bolo preukázané, že rodičia takýmto spôsobom fungujú aj v súčasnosti.

38. Pokiaľ ide o samotný rozsah styku, hoci v súčasnosti by sa mal styk otca s maloletým uskutočňovať bez prítomnosti matky každý kalendárny týždeň v stredu od 15:30 hod. do 19:00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 14:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 9:00 hod. do 19:00 hod., ako aj počas letných školských prázdnin od 01.07. do 08.07. a od 01.08. do 14.08., a počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23.12. od 19:00 hod. do 26.12. do 19:00 hod. a každý nepáry kalendárny rok od 26.12. od 19:00 hod. do 29.12. do 19:00 hod., bolo preukázané, že takto upravený styk nie je (najmä v časti nedeľného styku v priebehu celého dňa a styku počas prázdnin a sviatkov) v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Maloletý v súčasnosti nie je pripravený stráviť s otcom celý deň, ani u otca prespať, a preto bol možný iba zúžený rozsah styku, a to v trvaní niekoľkých hodín a bez prázdnin a sviatkov.

39. Súd za najvhodnejšiu považoval úpravu styku na každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 14.00 hodiny do 18.00 hodiny a v nedeľu od 14.00 hodiny do 18.00 hodiny a každý nepáry kalendárny týždeň vo štvrtok od 15.30 hodiny do 18.00 hodiny. Styk počas každého párneho týždňa v sobotu a nedeľu odporučila aj znalkyňa v znaleckom posudku. Súd nepovažoval za vhodnú takú úpravu styku, kedy by sa otec s maloletým stretával každý víkend vždy v jeden deň (ako navrhovala matka), pretože by tak otec nemal voľný víkend, ktorý by mohol stráviť so svojou novou rodinou. Za vhodnú súd považoval aj úpravu styku počas pracovného týždňa každého nepárneho týždňa (t.j. kedy nie je upravený styk počas víkendu), aby tak neboli medzi stretnutiami príliš dlhé dvojtyždňové prestávky, ale aby boli otec s maloletým v kontakte každý týždeň. Hoci úprava styku počas pracovného týždňa nevyplýva zo znaleckého posudku, znalkyňa na pojednávaní uviedla, že keďže matka nedodríava ani minimum, bolo by lepšie upraviť styk viac, pričom by to mohlo byť aj v priebehu pracovného týždňa, s tým, že takúto úpravu znalkyňa nevyklučuje. Štvrtok ako deň styku počas pracovného týždňa v nepárnom kalendárnom týždni súd považoval za vhodnejší ako pôvodnú stredu, keď piatkový rozvrh obvykle býva voľnejší, čo by predpokladalo menšiu potrebu prípravy maloletého na školské vyučovanie na nasledujúci deň. Bez ohľadu na to, počas pracovného týždňa ide o stretnutie raz za dva týždne, čo nemôže významne narušiť prípravu maloletého na vyučovanie, keď zároveň v tomto prejednávanom prípade súd kontakt maloletého s otcom považuje za dôležitejší. Piatok súd vylúčil z toho dôvodu, že matka ani otec by nemali možnosť využitia prípadného predĺženého víkendu. Keďže odovzdávanie maloletého sa bude uskutočňovať v mieste styku, odpadne tak stresujúci faktor preberania maloletého v škole, ako tomu bolo počas pôvodného styku v stredu.

40. Pokiaľ ide o časové trvanie styku, súd vychádzal z toho, že otec je odkázaný na trávenie času s maloletým atraktívnymi aktivitami, tak aby ho zaujal, pretože vzhľadom na postoj maloletého k otcovi by tento s ním čas inak nestrávil. Takýmito aktivitami sú napr. Jump City, hranie PlayStation, laser arena,

aquapark, kino, lanové centrum a pod.. Súd považoval za potrebné určiť časové trvanie styku tak, aby sa tieto aktivity do vymedzeného časového priestoru vmestili aj vrátane prípravy na ne (napr. aquapark), ako aj vrátane toho, že začiatok aktivity môže byť časovo vymedzený (napr. kino), a preto za vhodný považoval interval 4 hodín. V priebehu konania mal súd z vyjadrení oboch rodičov preukázané (matka - zápisnica zo dňa 27.02.2020 na rube č.l. 554, otec - zápisnica zo dňa 21.05.2020 na rube č.l. 600), že otec nemal problém v odôvodnenom prípade (maloletý chcel) netrvať na plnom rozsahu stretnutia a na maloletého nenaliehať. Súd určil trvanie styku do 18.00 hodiny, aby mal maloletý dostatok času na prípravu pred spánkom, čo platí aj pre styk vo štvrtok. V prípade štvrtka pracovného týždňa bol vzhľadom na zamestnanie otca možný začiatok styku od 15.30 hodiny. Maloletému tak od skončenia vyučovania do začiatku styku zostáva dostatok času na prípravu do školy na nasledujúci deň školského vyučovania, prípadne si prípravu môže urobiť aj vopred v predchádzajúci deň.

41. Súdom upravený styk sa pritom bude realizovať aj počas sviatkov a školských prázdnin, aby tak bol zachovaný pravidelný kontakt maloletého s otcom, keď osobitná úprava vzhľadom na súčasnú nemožnosť prespávania maloletého u otca by bola nadbytočná. Ak toho rodičia budú schopní, nič im nebráni sa na styk počas prázdnin a sviatkov dohodnúť aj inak, ak sa tak nestane, sú povinní rešpektovať úpravu styku otca s maloletým počas celého roka, teda vrátane prázdnin a sviatkov.

42. Otcovi súd uložil povinnosť dodržiavať stanovené hodiny styku a v čase skončenia styku odovzdať maloletého matke v mieste realizácie styku. Obidvom rodičom súd uložil povinnosť v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť si navzájom túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku.

43. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vzniká tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Otec má vo vzťahu k maloletému rodičovské práva a povinnosti a je dôležité, aby mu bolo umožnené budovať si zdravý a plnohodnotný vzťah k synovi. Tiež v záujme zdravého vývinu maloletého je nevyhnutné vytvoriť si vzťah k otcovi ako k jednej z najbližších osôb v jeho živote, tento vzťah rozvíjať, čo je možné iba za predpokladu, že bude maloletý s otcom v pravidelnom kontakte.

44. Hoci bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že maloletý nemá záujem sa s otcom stretávať a aj sa tak sám vyjadruje, súd poukazuje na to, že pre súd je názor maloletého dieťaťa len jedným z východísk pri rozhodovaní, a to z dôvodu, že maloleté dieťa vo svojom veku nevie úplne posúdiť, čo je a čo nie je v jeho záujme. Súd podporne poukazuje napr. na uznesenie Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 3082/10 zo dňa 17.03.2011, z ktorého vyplýva záver, že „konečné hodnotenie (posúdenie) záujmu maloletého dieťaťa prislúcha všeobecnému súdu, v ktorého dispozícii je i prípadný korektív predstáv a názorov dieťaťa o tom, čo je pre neho v konkrétnej veci vhodné, prípadné, resp. všeobecne prospešné, a čo nie; preto k názoru maloletého dieťaťa súd prihliada, a to s ohľadom na jeho vek, rozumovú a citovú vyspelosť (porov. uznesenie sp. zn. III. ÚS 707/04, sp. zn. IV. ÚS 288/04, sp. zn. III. ÚS 2150/07).“

45. Ešte v predchádzajúcom konaní bola osobnosť otca podrobená dvom znaleckým skúmaniam, pričom ani v jednom nebola u otca zistená žiadna patológia, pričom podľa Znaleckého posudku č. 33/2017 EZD znalkyne D.. L. T. (bod 5) záverov ZP) vyplýva, že otec a syn majú spoločné témy, ktoré ich spájajú a otec má potenciál dieťa zaujať. Súd tiež poukazuje na závery znaleckého posudku vypracovaného v tomto konaní, a síce že otec po stránke emočnej, intelektuálnej môže byť pre maloletého prínosom (bod 11. záverov ZP) a že otec má predpoklady na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti rovnako ako matka (bod 13. záverov ZP). Ani v predchádzajúcom konaní a ani v tomto konaní tak nebol preukázaný žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by bolo možné akceptovať odmietanie otca zo strany maloletého. Zo znaleckého posudku vyplýva (bod 7., 10., 17. záverov ZP) a znalkyňa to potvrdila aj na pojednávaní, že otcove správanie k maloletému nie je agresívne, prejavy verbálnej agresie sa aktivujú len sekundárne v dôsledku vyššej iritability, ktorá je súčasťou osobnosti otca a manifestujú sa v správaní otca v dôsledku jeho nenaplnených očakávaní a výraznej frustrácie, z dôvodu negatívneho nastavenia na stretnutie zo strany matky a maloletého. Ak sa aj stalo, že v minulosti otec počas realizácie styku z dôvodu frustrácie neprimerane reagoval (hoci uvedené súd neschvaľuje a otec sa toho musí vo vlastnom záujme vyvarovať), nebolo preukázané, že by takýto zážitok sám o sebe ovplyvnil vzťah medzi otcom a maloletým do takej miery, aby maloletý otca odmietal. Otec má záujem sa s maloletým stretávať a jeho povahové vlastnosti neodôvodňujú predpoklad, že by na maloletého negatívne vplýval, práve naopak môže byť podľa výsledkov znaleckého dokazovania pre maloletého prínosom.

46. Súd mal zo znaleckého dokazovania vykonaného v predchádzajúcom, ako aj v tomto konaní za jednoznačne preukázané, že matka vzťah otca s maloletým nepodporuje, ale naopak ich vzťah oslabuje a maloletého k sebe fixuje (viď. body 1), 5) a 7) záverov ZP č. 33/2017 EZD znalkyne D. body 8., 9., 17. záverov ZP č. 02/2019 znalkyne D.). Súd tiež poukazuje na to, že maloletý pri výsluchu uviedol, že list na č.l. 40 písal na podnet matky, nespomenul si, čo tam písal a nevedel povedať, prečo sa otca bojí. Aj z vyjadrení matky na pojednávaní dňa 16.04.2019 je zrejmé, že matka styk otca s maloletým nepodporuje, keď uviedla, že maloletému hovorí, že keď sa má maloletý stretnúť s otcom, hovorí, že to spoja s niečím pekným, t.j. inými slovami, že stretnutie s otcom pekným nie je. Matka na pojednávaní uviedla, že maloletému v kostole hovorí, že má otcovi odpustiť, avšak takéto nabádanie, keď otec maloletému neubližuje, vsugerúva maloletému pocit, že je čo odpúšťať a ovplyvňuje to negatívne jeho vzťah k otcovi. Z použitých slovných spojení maloletým pri výsluchu, ako aj zo zistení znalkyne (str. 9 ZP) vyplýva, že maloletý preberá negatívne vyjadrovanie sa matky o otcovi (napr. aby odišiel z jeho života; že nemá cit k deťom). Matkou predložené správy (najmä lekárska správa zo dňa 25.02.2020 a Správa zo psychologického poradenstva zo dňa 26.02.2020) považoval súd za zabezpečené účelovo, keď zároveň tieto ani nie sú spôsobilé spochybniť závery znaleckého posudku a vyjadrenia znalkyne. Súd poukazuje na skutočnosť, že uvedené vyšetrenia absolvovala matka s maloletým bez otca, a preto akékoľvek závery správ vo vzťahu k otcovi nemôžu byť v žiadnom prípade považované za objektívne, kým znalecky boli znalkyňou vyšetrení všetci účastníci, z toho každý z rodičov trikrát. Najmä však, znalecké dokazovanie je najvyššou formou dokazovania o odborných otázkach, ktoré stojí nad listinným dôkazom aj odborným vyjadrením (§ 207 ods. 1 CSP), keď závery znaleckého posudku nakoniec matka ani nespochybnila.

47. Z vyššie uvedeného je možné mať za dostatočne preukázané, že vzťah maloletého k otcovi vykazuje známky negatívneho ovplyvňovania zo strany matky, pričom negatívny vzťah maloletého k otcovi nemá žiaden reálny základ. Ak aj maloletý otca verbálne odmieta, uvedené nie je dôvodom pre záver, že by sa malo resignovať na nápravu tohto vzťahu, práve naopak, pretože otca maloletému dieťaťu nemôže nikto nahradiť. Podľa názoru súdu je nepochybne v záujme maloletého dieťaťa, aby sa na jeho výchove podieľal aj otec, aby vzťahy medzi otcom a maloletým boli vytvárané a rozvíjané, nakoľko k svojmu zdravému a harmonickému vývinu potrebuje dieťa (a to najmä chlapec) aj starostlivosť a výchovné pôsobenie otca.

48. Súd podporne poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21CoE/74/2014-519 zo dňa 25.09.2014, ktoré hoci bolo vydané vo vykonávacom konaní, je aplikovateľné aj na tu prejednávanú vec. V uvedenom uznesení vyjadril odvolací súd názor, že „starostlivosť a výchova o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obojom rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je - dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, aby sa tento rodič s maloletým dieťaťom nestretával resp. vo veľmi obmedzenom rozsahu.“

49. Súd mal za to, že v záujme zdravého vývinu maloletého je, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, a to matka v čase starostlivosti o maloletého a otec počas času, kedy bude mať s maloletým upravené stretávanie, avšak najskôr bude musieť otec pomocou pozitívnych zážitkov budovať kamarátsky vzťah s maloletým. K tomuto bude mať vytvorený priestor počas upraveného styku s maloletým, do ktorého matka nebude zasahovať a posilňovať negatívny obraz o otcovi u maloletého. Či si otec najskôr kamarátsky, a neskôr aj otcovský, vzťah dokáže vybudovať, a postoj maloletého k nemu zmeniť v pozitívny, bude závisieť aj od toho, či bude otec schopný pristupovať k maloletému s potrebnou trpezlivosťou a uspokojiť sa aj s drobnými pokrokmi. Otec musí tiež pochopiť, že z dôvodu silného vzťahu maloletého k matke (ktorý je vzhľadom na vek zatiaľ nekritický), by sa otec nemal nechať vtiahnuť do súboju s matkou pred maloletým, pretože ako víťaz z neho môže vyjsť v súčasnosti iba matka a naopak jeho vzťah s maloletým to iba oslabí. Keďže sa však stretávanie bude (práve preto) uskutočňovať bez prítomnosti matky, takéto situácie by mali byť eliminované. Súd tiež poukazuje na vyjadrenie znalkyne na pojednávaní, že akýkoľvek krátkodobý kontakt otca s maloletým pri pozitívnych

zážitkoch počas stretnutia je pre maloletého pozitívny, pričom nie je dôležité koľko sa dieťa stretáva s rodičom, ale ako je ten čas, ktorý spolu strávia, naplnený.

50. Ideálnym prípadom riešenia stretávania druhého rodiča s maloletým dieťaťom je styk, na ktorom sa rodičia vedia operatívne dohodnúť, a to s prihliadnutím na aktuálne potreby dieťaťa, danú situáciu, svoj voľný čas, dovolenku, prípadne naopak zaneprázdnenosť. Ak rodičia takejto kooperácie nie sú schopní, druhým vhodným riešením je potom dohoda rodičov na konkrétnych termínoch schválená súdom, pričom stále ide o riešenie, pri ktorom rodičia môžu zohľadniť vzájomné požiadavky. V tomto konaní však rodičia rodičovskej dohody neboli schopní, a to najmä z dôvodu na strane matky. Rodičia takto zostali odkázaní na to, aby úprava styku otca s maloletým bola riešená autoritatívne, rozhodnutím súdu, ktoré rozhodnutie sú povinní rešpektovať.

51. Súd dodáva, že keďže konanie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nebol viazaný návrhom matky, ale mohol zmeniť styk otca s maloletým aj iným spôsobom, ako navrhovala matka.

52. V priebehu konania otec navrhol, aby bola matke uložená informačná povinnosť, voči čomu matka namietala, s tým, že si svoju povinnosť dobrovoľne plní.

53. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, má právo byť pravidelne informovaný o maloleťom dieťati a naopak, je povinnosťou rodiča, ktorému maloleté dieťa bolo zverené, pravidelne informovať druhého rodiča o maloleťom dieťati, a to o jeho zdravotnom stave, školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách, nakladaní s jeho majetkom, osobitných potrebách, a tiež o ďalších podstatných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. V prípade, že rodič, ktorý má maloleté dieťa v starostlivosti, druhého rodiča vo vyššie uvedenom rozsahu neinformuje, môže sa druhý rodič tohto práva domáhať v zmysle § 24 ods. 5 ZR na súde.

54. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky k uloženiu povinnosti matke pravidelne informovať otca o maloleťom dieťati.

55. V konaní nebolo sporným, že komunikácia medzi rodičmi je problematická. Matka na pojednávaní dňa 27.02.2020 prostredníctvom právneho zástupcu tvrdila, že si plní informačnú povinnosť, a to prostredníctvom e-mailov a SMS, pričom informuje otca o zdravotnom stave maloletého a o výsledkoch v škole, s tým, že informovanie je cca každý týždeň. Zároveň sa zaviazala tieto e-maily a SMS správy predložiť súdu. Následne matka súdu doručila e-maily zo dňa 25.01.2020 a 20.02.2020, ako aj SMS komunikáciu, ktoré však riadne plnenie informačnej povinnosti nepreukazujú. E-mail zo dňa 25.01.2020 (č.l. 559) je len reakciou na e-mail otca zo dňa 24.01.2020, pričom nejde ani o ucelené informácie o prospechu maloletého, keďže matka otca neinformuje o prospechu maloletého zo všetkých predmetov. E-mail zo dňa 20.02.2020 (rub č.l. 559) je informovaním len o chorobe maloletého a len v súvislosti s nerealizovaním styku s otcom, pričom napriek tomu, že ide o obdobie po polročnom vysvedčení, matka otca vôbec neinformuje o polročných školských výsledkoch maloletého. SMS komunikácia (č.l. 561-563) sa týka komunikácie o zdravotnom stave maloletého z dôvodu nerealizovania styku s otcom.

56. Z vyššie uvedené možno mať za preukázané, že otec je matkou informovaný len o bežných ochoreniach maloletého, aj to len v súvislosti s realizáciou alebo nerealizáciou styku otca s maloletým. Z vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 27.02.2020 však vyplýva (a matka opak netvrdila ani nepreukázala), že matka mu vopred neoznámila, že maloletý navštívi D. a V. (č.l. 551 a 552) a ani dôvod týchto návštev, ale toto sa otec dozvedel až na pojednávaní dňa 27.02.2020. Matka v konaní iné dôkazy týkajúce sa informovania otca o maloleťom, ako sú e-maily zo dňa 25.01.2020 a 20.02.2020 a SMS komunikácia, nepredložila, pričom ani predložené dôkazy nepreukazujú riadne plnenie informačnej povinnosti matkou. Otec na pojednávaní dňa 21.05.2020 uviedol, že matka ho od januára alebo februára o maloleťom neinformovala, pričom matka opak nepreukázala.

57. Nemožno za dostačujúce považovať, že podľa vyjadrenia matky na pojednávaní dňa 27.02.2020, čo sa týka informovania o škole, otec dostane heslo na EduPage. Nie je totiž možné súhlasiť s tým, že otec by si mal informácie o školských výsledkoch maloletého zisťovať sám elektronicky alebo dopytom na učiteľov, prípadne informácie o zdravotnom stave dopytom na lekárov alebo nahliadaním do zdravotnej dokumentácie, pretože je to v rozpore s § 24 ods. 5 ZR, podľa ktorého rodič, ktorému nebolo maloleté

dieťa zverené do osobnej starostlivosti, má právo na pravidelné informovanie o maloletom dieťati od rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Ak by bolo zisťovanie informácií ponechané na druhého z rodičov, nemalo by ustanovenie o možnosti domáhať sa uloženia informačnej povinnosti preferenčnému rodičovi vôbec význam.

58. Keďže v konaní bolo preukázané, že matka svoju informačnú povinnosť riadne a v celom rozsahu neplní, súd jej vo výroku II. rozsudku uložil povinnosť informovať otca o maloletom dieťati e-mailom v pravidelných časových intervaloch, t.j. vždy začiatkom každého kalendárneho mesiaca (t.j. v priebehu prvých cca 3 dní) o predchádzajúcom mesiaci, s výpočtom vecí, ktorých sa informačná povinnosť týka a v prípade mimoriadnych podstatných vecí týkajúcich sa maloletého (napr. hospitalizácia), bezodkladne. Podľa názoru súdu informácie, o ktorých má matka povinnosť otca maloletého informovať, a ani interval ich podávania matku nadmieru nezaťažujú, pričom rozhodnutie súdu zavedie do výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletého, ktorí spolu nežijú, pravidelnosť a obsah, ktoré zodpovedajú právnej úprave.

59. Podporne súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/59/2018-287 zo dňa 12.12.2018, v ktorom odvolací súd uviedol, že „avšak to ho (pozn. súdu: otca) nezbavuje práva na pravidelné informácie o svojich deťoch od matky, ktorá s deťmi trávi oveľa viac času ako on a je teda informovanejšia ako otec, pričom ani možnosť získavať niektoré informácie z druhotných zdrojov, na ktoré matka poukazovala už v konaní pred okresným súdom (ako žiacka knižka, triedna učiteľka a pod.) by tento rozdiel v úrovni informovanosti nedokázala vyrovnáť. Záverom odvolací súd uvádza, že aj keď od začatia súdneho konania v januári 2018 správy matky adresované otcovi postupne nadobudli vecnejší ráz a často aj požadované informácie obsahujú, možno dôvodne predpokladať, že je tomu tak práve pod vplyvom tohto prebiehajúceho súdneho konania, takže v prípade zamietnutia otcovho návrhu by nebolo žiadnej záruky, že si matka bude svoju povinnosť riadne plniť.“

60. V tej časti, v ktorej otec navrhol, aby matka otca informovala o potrebe rozhodnutia v podstatnej veci podľa § 35 ZR, videl súd návrh ako nadbytočný. Podľa uvedeného ustanovenia totiž platí, že rodičia sa majú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému dohodnúť, pričom až potom, ako sa nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Matka sama teda o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého rozhodnúť nemôže, a preto bude zákonite nútená v prípade podstatnej veci otca o tomto informovať za účelom zisťovania jeho súhlasu alebo nesúhlasu, a to aj bez uloženia takejto povinnosti.

61. Predchádzajúcim rozsudkom bolo rodičom a maloletému uložené výchovné opatrenie v zmysle podrobenia sa sociálno-psychologickému poradenstvu ohľadom styku otca s maloletým v združení TENENET, o.z.. Hoci sa uloženie výchovného opatrenia nachádza v rámci textu rodičovskej dohody, je nepochybné, že ide o výchovné opatrenie uložené súdom v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) ZR, pretože rodičovskou dohodou sa rodičia môžu dohodnúť len o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

62. V tomto konaní matka navrhla zmenu uvedeného výchovného opatrenia v zmysle zmeny zariadenia na jeho výkon, keď následne doplnila (č.l. 96), že by mohlo ísť o UNICEF, PhDr. Tománkovú, PhDr. Ashford alebo PhDr. Hargašovou.

63. Výchovné opatrenia upravené v ustanovení § 37 ZR sú zoradené od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Veľmi účinným sa ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti odborného poradenstva v špecializovaných zariadeniach. Zákon o rodine hovorí všeobecne o odbornom poradenstve, pričom sa využíva prevažne psychologické poradenstvo. Súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnu podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel svoje rozhodnutie zruší. Ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže nariadiť iné opatrenie.

64. Zo Znaleckého posudku č. 19/2014 (č.l. 133), vypracovaného znalcom D. v konaní sp.zn. 20P/79/2013, vyplýva o.i. záver, že hyperprotektívna výchova matky maloletého môže vytvárať problémy v komunikácii s otcom maloletého pri výchove a starostlivosti o maloletého aj v budúcnosti (bod 7. záverov ZP). Zo Znaleckého posudku č. 33/2017 EZD (č.l. 174), vypracovaného znalkyňou D.. L. T.

v konaní sp.zn. 20P/79/2013, vyplýva o.i. záver, že vzťah matky k maloleťmu je až hyperprotektívny, sýtený jej vlastnou úzkosťou, pesimizmom, dieťa nechá presadzovať si za každých okolností svoju vôľu a správa sa k nemu spôsobom, ktorým ho k sebe fixuje; je potrebná súčinnosť matky v kontexte neposkytovať dieťaťu negatívny obraz otca, aby nedošlo k identifikácii sa dieťaťa s týmto negatívnym obrazom, ktorý sa potom premieta do vyjadrení typu: „Tato je zlý.“. Potrebný je tiež trpezlivý postoj otca, aby sa pri neúspechoch nevzdával, aby dieťaťu pravidelne preukazoval, že je pre neho dôležité, aby dieťa cítilo jeho záujem (bod 7) záverov ZP). Zo Znaleckého posudku č. 02/2019 (č.l. 408), vypracovaného znalkyňou D.. Q. G., D.. v tomto konaní, vyplýva záver, že psychický vývin maloleťého je ohrozený deštruktívnym správaním a dlhodobými konfliktami, ktoré sú medzi otcom a matkou maloleťého (bod 5. záverov ZP). Matka nevytvára podmienky pre stretávanie sa s otcom a sama jeho miesto v živote maloleťého oslabuje. Významne k narušeniu prispieva ustavičné dohadovanie, kde dieťa odovzdá, koľko času strávi s otcom, overovanie či mu nič neurobil, diskusia o príprave maloleťého na stretnutie a i.; takýmto správaním znevažuje otca pred maloleťým. Pre utvorenie pozitívneho vzťahu s otcom je nevyhnutné, aby matka prijala skutočnosť, že otec sa chce podieľať na výchove a aby mu pomáhala rolu otca naplňovať (bod 8. záverov ZP). Bolo zistené nepriame ovplyvňovanie maloleťého, a to vyhranenými negatívnymi postojmi matky, nedostatkom jej empatie (nevyvíjanie úsilia o úpravu vzťahu medzi maloleťým a otcom), znevažujúcim správaním k otcovi maloleťého (neúcta, ponižovanie), nerešpektovanie rozhodnutí (otec sa musí domáhať svojich práv) (bod 9. záverov ZP). Komunikácia rodičov je deštruktívna, obaja sa sústreďujú na potreby maloleťého, avšak každý z nich vidí jeho potreby a záujmy odlišne. Uvedené rozdiely sa premietajú do hádok, ktoré prebiehajú v prítomnosti maloleťého, a to takmer pri každom stretnutí. V priebehu hádok dochádza k ich vzájomnému obviňovaniu, nadávaniu, urážaniu. Spôsob výchovnej starostlivosti predstavuje každodenný rodičovský súboj (bod 17. záverov ZP).

65. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že výchovné opatrenie uloženia psychologického poradenstva je stále potrebné. Aj z vyjadrení znalkyne na pojednávaní vyplýva, že keď znalkyňa matke podtrhla, že otec u maloleťého má priestor, matka prisľúbila, že bude robiť všetko preto, aby sa vzťah zlepšoval, a že bude na tom pracovať. Následne sa stretnutie realizovalo lepšie, keď zároveň vtedy aj otec poľavil. Podľa znalkyne je toto ukážková situácia, že rodičia by to dokázali, keby chceli. Podľa vyjadrenia znalkyne na pojednávaní si matka uvedomuje potrebu podpory vzťahu otca s maloleťým, ale jej správanie nasvedčuje tomu, že nechce, pričom všetko, čo mohla použiť proti otcovi, to použila, čo je významný faktor v správaní matky. Znalkyňa tiež uviedla, že matka nemá psychické narušenie, je to jej povaha a boj, ktorý vedie proti otcovi; matka robí obštrukcie, snaží sa, aby vzťah maloleťého k otcovi nebol sýtený emočne, možno hovoriť o účelovosti správania matky v konflikte s otcom, lebo stretávanie sa s otcom je pre matku vážny konflikt, bola by najradšej, keby otec v živote maloleťého nebol, to je jednoznačné z rozhovorov a pozorovaní. Podľa znalkyne sa otec musí naučiť zvládnuť situáciu bez emočných atakov, ustáť frustráciu (napr. že ho maloleťý neuposlúchne), nereagovať na agresivitu maloleťého agresivitou. Vzhľadom na uvedené tak podľa názoru súdu stále platí, že medzi rodičmi maloleťého panuje nevraživý vzťah, ktorý bráni ich konštruktívnej komunikácii, pričom rodičia spolu nekomunikujú ani v záujme spoločného dieťaťa; matka svojim prístupom popiera úlohu otca pre maloleťé dieťa; vzťah otca a maloleťého je narušený a maloleťý aj z dôvodu fixácie na matku (podporovanú matkou) otca odmieta, pričom matka tento negatívny postoj maloleťého podporuje.

66. Súd mal takto za preukázané, že na výchovné opatrenie nemožno rezignovať, voči čomu rodičia v zásade ani nenamietali. Výchovné opatrenie psychologického poradenstva je nevyhnutné za účelom obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloleťým, zlepšenia rešpektovania otca v roli rodiča maloleťého zo strany matky, zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleťé dieťa a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloleťého. V prípade matky je výchovné opatrenie potrebné najmä z dôvodu potreby akceptácie úlohy otca ako druhého rodiča vo výchove dieťaťa, keď je v záujme maloleťého, aby sa obaja rodičia podieľali na jeho výchove a vzájomným akceptovaním tejto skutočnosti prispievali k zdravému psychickému i fyzickému vývinu maloleťého dieťaťa. V prípade otca by odborné poradenstvo malo prispieť aj k postupnému odstráneniu bariéry, ktorá vznikla medzi ním a maloleťým, otcovi by malo pomôcť v priblížení sa k maloleťému, zvládání prípadnej frustrácie pri styku, čo by prispelo k tomu, aby sa styk otca s maloleťým plnohodnotne realizoval.

67. Súd nevidel dôvod na zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia, ktorú zmenu žiadala matka len z dôvodu, že sa jej nepáčil prístup psychologičky D., keď dôvody nespokojnosti matka

ničím nepreukázala a zároveň uvedené zariadenie disponuje viacerými psychológmi. Súd poukazuje na Správu o spolupráci zo dňa 21.12.2018 (na č.l. 30), v ktorej psychologička TENENET o.z. vyjadrila názor, že matka manipuluje úradnou mocou, osobami a vytvára scenár tak, aby stretávanie syna s otcom, ktoré má byť od februára 2019, nebolo akceptované. Matka napriek tomu, že bolo vyhovené jej žiadosti o zmenu psychológa, sa na sedeniach riadne nezúčastňovala (viď. Vyhodnotenie odborného poradenstva zo dňa 02.05.2019 na č.l. 201; Správa o priebehu a výsledkoch výchovného opatrenia zo dňa 30.12.2019 na č.l. 474) a bezdôvodne nepodpísala potrebné dokumenty (viď. Správa pre ÚPSVaR zo dňa 08.04.2020 na čl. 579). Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že aj napriek tomu, že súd matke vyhovel pokiaľ ide o neodkladné opatrenie asistovaného kontaktu a namiesto D. zabezpečil psychológa podľa želania matky (G.. Y.), matka asistovaný kontakt marila (viď. Predbežná správa č.l. 284 a Správa č.l. 336).

68. Žiadosť matky o zmenu zariadenia na výkon výchovného opatrenia potom vzhľadom na vyššie uvedené možno považovať len za účelovú a nebolo jej možné vyhovieť. Z celého priebehu konania mal súd za jednoznačne preukázané, že hoci matka verbalizuje snahu o zmenu svojho prístupu k otcovi, uvedené zostáva len v rámci sľubov.

69. Súd však mal za to, že je potrebné uložené výchovné opatrenie zmeniť v tom zmysle, že je potrebné špecifikovať, za akým účelom je uložené a aké je jeho trvanie. Súd preto vo výroku III. rozsudku zmenil uložené výchovné opatrenie tak, že určil, že ide o psychologické poradenstvo uložené za účelom obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým, zlepšenia rešpektovania otca v roli rodiča maloletého zo strany matky, zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa a usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, ktorá potreba cieľov vyplýva aj zo znaleckého dokazovania. Zároveň určil jeho trvanie na 30 konzultácií so psychológom, z toho matka a maloletý v intervale jedenkrát za týždeň a otec v intervaloch podľa určenia psychológa. Súd nelimitoval trvanie poradenstva údajom v mesiacoch, keďže pre výsledky je dôležitý skutočný počet jednotlivých sedení. Z presne určeného počtu sedení bude obom rodičom zrejme, koľko sedení im zostáva absolvovať, pričom počet sedení 30 považoval súd za primeraný s ohľadom na vážnosť narušenia vzťahov. Intervaly sedení otca u psychológa ponechal súd na psychológa, keďže otec so zariadením dlhodobo spolupracuje, pričom výsledky sú vidieť na úspešnosti niektorých stretnutí s maloletým. U matky a maloletého však mal súd za to, že v zmysle odporúčani procesného opatrovníka je potrebné striktné určiť, že sedenia sa budú uskutočňovať jedenkrát za týždeň, pretože je potrebná intenzívna práca s matkou a maloletým, a to z dôvodu prestávky v poradenstve u matky a maloletého a vyhýbania sa poradenstvu zo strany matky, a tým aj maloletého. Ak matka uvádzala v návrhu, že doterajší výsledok sedení nezlepšil vzťah medzi otcom a maloletým, ani medzi matkou a otcom, dôvodom môže byť práve skutočnosť, že snahu o zmenu svojho negatívneho prístupu k otcovi iba verbalizuje bez toho, aby využila možnosti, ktoré jej k tomu poskytuje psychologické poradenstvo.

70. Matku súd zároveň upozorňuje, že nepodpísanie zmluvy so zariadením určeným na výkon výchovného opatrenia (ktorá zmluva neobsahuje žiadne matku ohrozujúce ustanovenia, ale je len formálne potrebná pre realizáciu psychologického poradenstva) znamená nepodrobovanie sa dobrovoľne výchovnému opatreniu.

71. Súd dodáva, že prístup matky v rozpore so záujmom maloletého, ktorý bol dostatočne preukázaný nielen znaleckým dokazovaním a správami z TENENET o.z. a Centra pre rast osobnosti o.z., ale vyplýva už z predchádzajúceho znaleckého dokazovania, by bolo možné považovať za splnenie podmienky pre postup podľa § 25 ods. 4 ZR, a síce pre zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti. Použitiu tohto ustanovenia však bráni skutočnosť, že by to nebolo v záujme maloletého (bod 13. záverov ZP).

72. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom N. a PhDr. M., ani G.. Y. z H., pretože mal skutočnosti týkajúce sa realizácie výchovného opatrenia a neodkladného opatrenia za dostatočne preukázané správami uvedených organizácií a výsluch uvedených svedkov by bol nadbytočný.

73. Keďže konanie o uložení výchovného opatrenia je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nebol viazaný návrhom matky, ale mohol zmeniť výchovné opatrenie aj inak, ako navrhovala matka.

74. Týmto rozsudkom súd v súlade s § 121 CMP potom zmenil vo výroku IV. rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/79/2013-740 zo dňa 06.07.2018 v časti úpravy styku otca s maloletým a v časti výchovného opatrenia.

75. Uznesením č.k. 11P/2/2019-193 zo dňa 24.04.2019 (výrok I.) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/38/2019-337 zo dňa 28.06.2019 bolo v priebehu konania nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol upravený asistovaný styk otca s maloletým za prítomnosti psychológa v neprítomnosti matky. Uvedené neodkladné opatrenie bolo právoplatne zrušené výrokom I. uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 11P/2/2019-356 zo dňa 06.08.2019.

76. Vo výroku II. uznesenia č.k. 11P/2/2019-193 zo dňa 24.04.2019 bolo tiež nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola rodičom a maloletému uložená povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, a to za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, usmernenia rodičov ohľadom ich spoločnej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, zlepšenia rešpektovania otca v roli rodiča maloletého zo strany matky a obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým. Uvedené neodkladné opatrenie doposiaľ zrušené nebolo.

77. Podľa správy procesného opatrovníka zo dňa 07.01.2020 (č.l. 491) ani jeden z rodičov nekontaktoval RPPS ohľadom nadviazania spolupráce. Podľa výroku III. tohto rozsudku sa psychologické poradenstvo bude aj ďalej realizovať v TENENET, o.z.. Zároveň v priebehu konania bolo preukázané, že otec sa pravidelne zúčastňuje psychologického poradenstva v TENENET, o.z. a matka by sa ho po zmene psychológa mala podľa jej vyjadrenia tiež zúčastňovať. Vzhľadom na uvedené odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, a preto súd vo výroku V. rozsudku v súlade s § 363 CMP zrušil neodkladné opatrenie nariadené vo výroku II. uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 11P/2/2019-193 zo dňa 24.04.2019 aj bez návrhu.

78. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

79. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

80. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

81. Podľa Čl. 3 ods. 1 a 2 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

82. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku VI. rozsudku rozhodol, že žiaden z nich (okrem štátu) nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

83. V konaní vznikli aj trovy štátu, keďže znalečné za vypracovanie znaleckého posudku bolo okrem zložených preddavkov zo strany rodičov vyplatené aj zo štátnych prostriedkov (48,96 eura). V súvislosti s výsluchom znalkyne na pojednávaní dňa 21.05.2020 bude ešte rozhodnuté o znalečnom, ktoré bude vyplatené zo štátnych prostriedkov. Keďže celkové trovy štátu zatiaľ nie sú ustálené, súd vo výroku VII. s poukazom na Čl. 3 ods. 2 CMP odložil rozhodnutie o trovách štátu samostatnému uzneseniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. e), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.